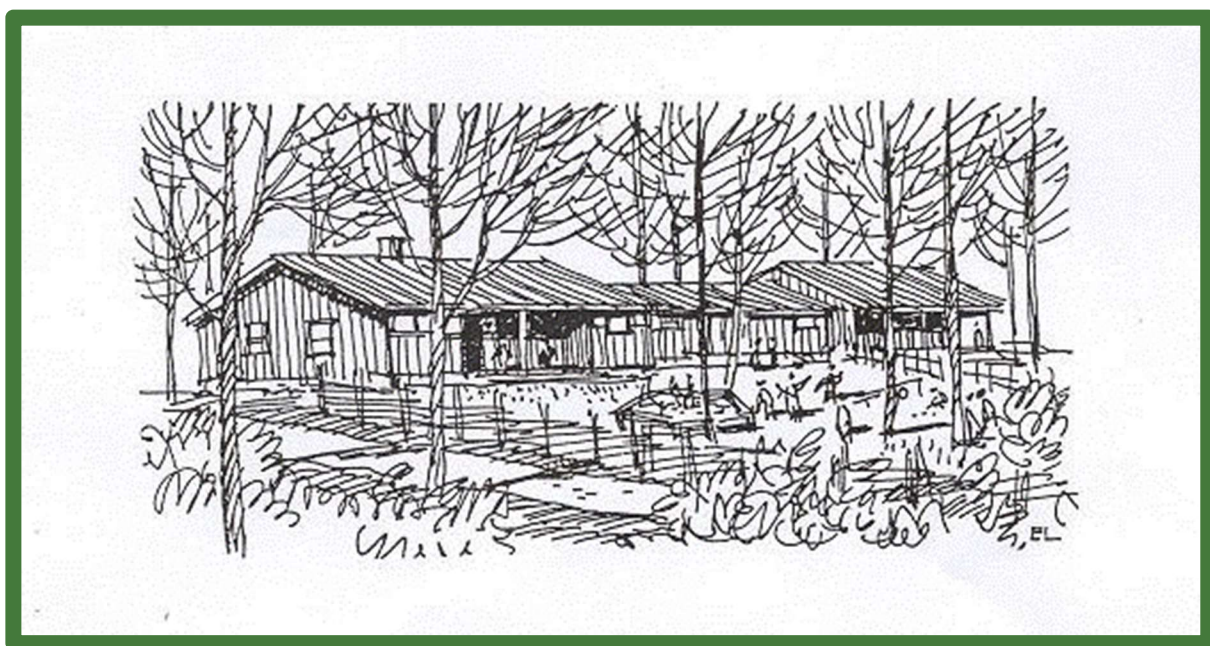

ÅRSPLAN

KAJA BARNEHAGE

DEL 1 – INFORMASJON

2019-2023

Innhold

Kontaktinformasjon	3
PRESENTASJON AV BARNEHAGEN	4
Historie	4
Drift og eierskap	4
Pedagogisk utvikling av barnehagen	4
VÅRE STYRINGSDOKUMENTER	5
Lov om barnehager	5
Rammeplan for barnehager	5
BARNEHAGENS MÅL	6
BARNEHAGENS INNHOLD	7
Lek	7
De voksnes rolle i lek og samspill	8
Læring	8
Barns medvirkning	8
Det spontane i hverdagen	9
Danning	9
Likeverd og likestilling	9
SATSNINGSOMRÅDE	10
SOSIAL KOMPETANSE OG LIVSMESTRING	10
METODER	10
Skoggrupper	10
Språkposer	11
Smågrupper	11
PLANLEGGING OG EVALUERING	11
Planlegging og oppfølging	11
Vurdering	11
Dokumentasjon	12
SAMARBEID	12
Samarbeid mellom foreldre og personalet	12
Samarbeid med andre instanser	13
Overgangen barnehage – skole	14
Årets gang	16

INNLEDNING

Årsplanen i Kaja barnehage er 3-delt.

Del 1 er dette informasjonsheftet som beskriver bakgrunnen for vårt arbeid. Her beskrives vår grunnleggende pedagogiske profil sammen med en del praktisk informasjon. Heftet revideres minst hvert fjerde år. Sist revidert våren (evt mars/april) 2019.

Del 2 består av et hefte der personalet presenteres, med en kort beskrivelse av årets satsningsområde med tilhørende mål og annen informasjon som er spesifikk for kommende barnehageår.

Del 3 er et arbeidshefte for personalet. Arbeidsheftet inneholder mer detaljert informasjon og plass for egne notater. Heftet inneholder blant annet *planleggings- og evalueringsskjema, vaktlister, kalender, fullstendig liste over arbeidsmetoder knyttet til satsningsområde, fagområder og faste arrangementer*. Heftet oppdateres gjennom året og skal brukes aktivt av alle i personalgruppa. Heftet er tilgjengelig for dem som ønsker en kopi, ta i så fall kontakt med personalet.

Ås, august 2019

Kontaktinformasjon

Barnehagens adresse: Stiftelsen Kaja barnehage Utveien 23 1430 ÅS	Telefon hovednummer: 64 94 05 16 Klatremus direkte: 94782594 Skogmus direkte: 94889619 Kontor 1 (Styrer): 94849348 Kontor 2 (Pedagog): 47476760
På barnehagens nettside kan du se hvem vi er: www.kaja.barnehage.no E-postadresse til barnehagen: kjabh@online.no Du finner oss også på Facebook	

PRESENTASJON AV BARNEHAGEN

Kaja barnehage er en barnehage full av tradisjoner. Barnehagen har et personale med masse erfaring, stort engasjement for jobben sin og omsorg og omtanke for barna som går i barnehagen og familiene deres.

Historie

1956: Kaja barnehage åpner for første gang som deltidsbarnehage på en avdeling. Ved siden av ligger Kaja barnepark. Disse blir siden slått sammen til 2 avdelinger.

2009: I august åpner den nybygde småbarnsavdelingen, med plass til 14 barn.

2011: Avdelingen for de store barna utvides fra 18 til 24 plasser og 1 ekstra pedagog.

2019: Utbygging og rehabilitering av avdelingen for de store barna og personaldel ferdigstilles.

Drift og eierskap

Barnehagen eies og drives av Stiftelsen Kaja barnehage. Stiftelsens styre består i hovedsak av foreldre i barnehagen. Styrets medlemmer velges for 2 år av gangen på årsmøtet til Kaja Vel. Hvem som sitter i styret inneværende år finner du i årsplanens del 2. Les mer om dette i vedtektene, som ligger på barnehagens nettside.

Pedagogisk utvikling av barnehagen

Barnehagens personale jobber kontinuerlig for at barnehagen skal være et godt og trygt sted å være for barna og for at foreldrene skal føle seg trygge på at barna har det bra i barnehagen. Vi jobber også for å skape et så godt lekemiljø som mulig og utvikle gode relasjoner til barna.

Dette gjøres på barnehagens møter:

- Ledermøter – 1 time hver uke (dagtid)
- Avdelingsmøter – 1 time hver uke pr avdeling (dagtid)
- Personalmøter – 2 timer hver måned (kveldstid)
- Plandager – 5 hele dager pr barnehageår (dagtid – barnehagen er stengt)

Vi bruker mye tid på planleggingsmøtene våre til å reflektere rundt begreper, teori og spesielt rundt egen praksis.

Ved behov vil det også være mulig å ha individuell veiledning av personalet.

Det er krevende å innta en aktiv reflekterende holdning til egen praksis, og endring i praksis krever mot til å belyse egne følelser og holdninger. Slike prosesser vil ta tid. Våre mål er derfor noe vi jobber mot på lengre sikt.

VÅRE STYRINGSdokumenter

Lov om barnehager

Barnehageloven gir overordnede føringer for vårt arbeid. Loven omfatter blant annet formål og innhold for barnehagen, barn og foreldres medvirkning, spesialpedagogisk hjelp samt personalets taushets- og opplysningsplikt.

Lov om barnehager finner du her:

<http://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64>

Rammeplan for barnehager

«Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver» er gitt ut som en forskrift til barnehageloven og gir retningslinjer for barnehagens drift, innhold og oppgaver. I 2017 trådte ny rammeplan for barnehagene i kraft.

Tema som er omhandlet i rammeplanen er blant annet:

- Barnehagens verdigrunnlag
- Barn og barndom
- Barns medvirkning
- Samarbeid med barnas hjem
- Livsmestring
- Omsorg, lek og læring
- Sosial kompetanse
- Planlegging, dokumentasjon og vurdering
- Overganger tilknyttet oppstart i barnehage og skole

Fagområdene

Rammeplanen inneholder syv fagområder som skal sikre at alle barnehagebarn får rike, felles opplevelser og kunnskap på mange områder. Fagområdene har klare paralleller til skolens læreplan, men barnehagene har stor frihet til å legge opp arbeidsmåtene etter barnas interesser, alder og modning. Om fagområdene sier rammeplanen: «Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og

helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold» (s.47).

De syv fagområdene er:

1. Kommunikasjon, språk og tekst
2. Kropp, bevegelse og helse
3. Kunst, kultur og kreativitet
4. Natur, miljø og teknologi
5. Etikk, religion og filosofi
6. Nærmiljø og samfunn
7. Antall, rom og form

Barnehagens arbeidsmåte er i stor grad tverrfaglig, og fagområdene vil derfor sjelden opptre isolert.

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver kan lastes ned her:

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan>

BARNEHAGENS MÅL

Med utgangspunkt i Barnehageloven og Rammeplanen, har vi utarbeidet våre mål.

1) «Kaja barnehage skal gi gode opplevelser for barn, foreldre og ansatte»

Dette er et overordnet og varig mål, som gir føringer for alt vårt arbeid. Dette målet og punktene under, skal hele tiden ligge til grunn for andre planer og mål som utarbeides.

For å nå målet vårt, jobber vi med at:

Barna skal oppleve:

- Trygghet og gode relasjoner til voksne og barn
- Venner
- Følelsen av å være en viktig person for fellesskapet
- Lek og glede
- Mestringsfølelse
- Utviklingsmuligheter, progresjon etter egen modning

Foreldrene skal oppleve:

- Trygghet og tillitt til personalet
- At barna trives i barnehagen

- Å bli sett av personalet når de kommer til barnehagen

Ansatte skal oppleve:

- Et godt arbeidsmiljø
- Mestringsfølelse – følelsen av å gjøre en god og viktig jobb
- Utviklingsmuligheter

2) «Barna i Kaja barnehage får styrket sin selvfølelse gjennom å bli møtt med anerkjennelse og respekt fra alle voksne.»

Sentralt i dette målet ligger at alle barn i barnehagen skal føle seg bra nok som den de er. For å oppnå dette målet skal personalet blant annet:

- Vise at vi liker å være sammen med barna
- Sørge for at alle barn opplever mestring
- Følge opp barnas initiativ og interesse
- Lytte til det barna uttrykker
- Vise at vi setter pris på barnas egenart
- Prøve å «se med barnas øyne»

BARNEHAGENS INNHOLD

Det er barnehagehverdagens innhold som avgjør om vi når målene våre. Like viktig som hva vi gjør er hvordan vi gjør det, og grunnleggende forutsetninger er **sosial kompetanse, lek og læring samt å utvikle gode relasjoner mellom barna og voksen og barn.**

Lek

I Kaja barnehage er leken det viktigste. Lek gir barna glede, venner og sammensatt kompetanse. Lek er indremotivert og altoppslukende.

Rammeplanen (s.20) fastslår at leken skal ha en sentral plass i barnehagen og at barnehagen skal gi muligheter for variert lek både inne og ute. Leken kommer imidlertid ikke alltid helt av seg selv, og noen barn trenger mer hjelp enn andre for å komme med i lek.

Leken må ha gode vilkår, og dette innebærer at barnehagens innhold må stimulere til fantasi, skaperglede og livsutfoldelse. Personalet må støtte, inspirere og

oppmuntre barna i leken. Videre må personalet sikre at alle barn får gode erfaringer og en opplevelse av å mestre samspillet med andre barn i lek.

De voksnes rolle i lek og samspill

Rammeplanen (s.20) viser til at personalet i barnehagen blant annet har ansvar for å legge rom, tid og materialer til rette for ulike typer lek og gi barna felles erfaringer som grunnlag for lek. Personalet skal også være bevisst og vurdere sin rolle og deltagelse i leken. Dette innebærer at personalet må være bevisst sitt verdigrunnlag og syn på barn, samt sitt syn på og barnehagens mål for omsorg, danning, lek og læring. Dette må reflekteres rundt, slik at praksis stemmer overens med både overordnede og egne mål. De voksne må også være til stede både fysisk og mentalt.

Ulike barn og ulike situasjoner krever ulik grad av tilstedeværelse.

Læring

Barns læring blir også trukket fram som en viktig del av barnehagens innhol og formål i Rammeplanen (s.22). Læring henger nært sammen med sosial kompetanse, språk og lek. Barn lærer gjennom alt de opplever og erfarer. Læring kan skje både i formelle læringssituasjoner og ikke minst ved førstehåndsopplevelser som har utspring i det som skjer her og nå.

Barns medvirkning

Det er stadfestet i barnehageloven §3 at barn har rett til medvirkning og utdypes videre i rammeplanen (s.27) hvor det slås fast at «alle barn skal få erfare å få

innflytelse på det som skjer i barnehagen».

Dette forutsetter at barnehagen organiseres og planlegges slik at det gis tid og rom for barns medvirkning. For at barna skal oppleve medvirkning i det daglige, kreves det at de voksne ser barna og deres intensjoner. I tillegg legger vi vekt på å snakke mye med de største barna om deres ønsker for barnehagen og deres opplevelse av barnehagen.

Det spontane i hverdagen

I en barnehage er vi så heldige at vi i ganske stor grad kan ta utgangspunkt i barnas interesser og dagsform. Vi har ikke noe pensum vi skal igjennom og ingen effektivitetsmål i forhold til det pedagogiske. Selv om vi har planlagt noe, kan vi gjøre noe annet hvis det passer bedre, og alle trenger heller ikke å være med på alt. Dette er noe av det som gjør barnehagen til et godt sted å være, og derfor har vi fleksible planer med rom for endringer, hvor vi kan følge barnas initiativ og gi rom for deres medvirkning. Likevel har vi også en del rammer som alle må forholde seg til, som for eksempel rutiner for måltider.

Danning

I barnehagelovens formålsparagraf står følgende:

”Barnehagen skal ... fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.”

Rammeplanen (s.21) utdyper dette videre til å omfatte blant annet at barna skal støttes til å ha en utprøvende og nysgjerrig tilnærming til omverdenen. I den forbindelsen skal barnehagen bidra til «modig, selvstendig og ansvarlig deltagelse i demokratiske fellesskap». Dette omfatter at barna skal utvikle kritisk tenkning, etiske vurderinger og handlingskompetanse. For å oppnå dette skal personalet i barnehagen blant annet legge til rette for at barna utvikler egen identitet og en positiv selvforståelse. Personalet skal også følge opp barnas perspektiver og handlinger, samt synliggjøre og framheve mangfold.

Dette betyr at alt vi gjør i barnehagen skal inngå som en viktig del av barnas dannelsingsprosess. Det uttrykkes også gjennom vårt andre mål, gjennom at barna skal få styrke sin selvfølelse og bli møtt med anerkjennelse og respekt. For oss er arbeid med sosial kompetanse og voksnes rolle i spill med barn en vesentlig del av arbeidet med å fremme danning hos det enkelte barnet. Våre holdninger og vår væremåte som voksne speiles i barnas dannelsingsprosess. Innholdet i begrepet vil bli tatt opp i våre planleggingsmøter.

Likeverd og likestilling

I barnehageloven og rammeplanen (s.10) er det påpekt at «barnehagen skal fremme demokrati og likestilling».

Vi jobber for å ha et bevisst forhold til hva dette innebærer og hvordan vi i praksis møter barna. Vi skal tilrettelegge så alle barn får samme muligheter og utfordringer og motvirke diskriminering i barnehagen.

SATSNINGSOMRÅDE

For at barna skal få mest mulig utbytte av tiden i barnehagen, og at vår måte å jobbe på skal bli målrettet og systematisk, velger vi hvert år ut et eller flere områder vi vil legge ekstra vekt på i planlegging og evaluering. Tema velges ut fra overordnede mål og planer. Du kan lese om årets satsningsområde i årsplanen del 2.

SOSIAL KOMPETANSE OG LIVSMESTRING

Vi har de siste årene valgt å legge spesielt vekt på sosial kompetanse. Dette er vektlagt både i lov og Rammeplan.

«Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill» (Rammeplanen s.22). Det innebærer å vise empati og medmenneskelighet, men også om å kunne sette grenser for seg selv, hevde sin rett og å kunne kommunisere på ulike måter. Dette omfatter også temaet livsmestring, som blir satt fokus på i rammeplanen. «Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser» (Rammeplanen s. 11).

I Kaja barnehage er vi opptatt av at alle barn får god omsorg, både av voksne og barna imellom. De voksne ønsker å være lydhøre for barnas behov, lytte og samtale. Barns ønsker er imidlertid ikke alltid det samme som deres behov. De voksne skal også oppdra barna gjennom ledelse og veiledning, ved å overføre verdier, normer, uttrykks- og handlemåter.

Barnehagen er en viktig arena for å forebygge og motvirke mobbing, diskriminering og vold. En forutsetning for å kunne redusere og forhindre utvikling av negativt samspill er å erkjenne at denne typen negativ atferd kan forekomme blant barnehagebarn.

METODER

Skoggrupper

Skoggruppemetoden er en metode som har fokus på læring gjennom mestring. Metoden har en fast ramme og struktur som bygger på en tredeling; forberedelse – gjennomføring –

gjenkalling. Metoden har fokus på å ivareta barnets totale utvikling. Gjennom skoggruppene har vi sett en positiv utvikling hos barna i forhold til språk, motorikk og sosial kompetanse.

Metoden brukes primært som turopplegg, men kan også brukes i andre sammenhenger.

Språkposer

Språkposer er poser som inneholder en fortelling: både tekst og rekvisitter – slik at fortellingen kan dramatiseres. Dette er noe barna setter pris på, og som fanger på tvers av alder og språk. Både voksne og barn kan være med å fortelle og dramatisere. Språkposene er i utgangspunktet utviklet i forbindelse med språkstimulering, men bidrar også til økt konsentrasjon og til å stimulere fantasien og fortellergleden.

Smågrupper

Vi legger vekt på å jobbe mye i mindre grupper. Her får barna god trening både sosialt og språklig. Gjennom uken deltar alle barn i minst en gruppeaktivitet. Noen av gruppene er faste, noen mer spontane. Gode språklige ferdigheter er en forutsetning for å klare seg godt både faglig og sosialt, og gjennom gruppene sikrer vi også for utvikling av barnas språkferdigheter, ut fra hvert enkelt barns ståsted.

PLANLEGGING OG EVALUERING

Vi jobber kontinuerlig for å ha gode systemer for planlegging, gjennomføring og vurdering av det vi gjør slik at dette til sammen utgjør dokumentasjon som personalet kan benytte for å videreutvikle barnehagen. I arbeidsheftet til personalet, del 3 av årsplanen, er det satt inn skjema for planlegging og evaluering som brukes av alle i personalgruppa.

Planlegging og oppfølging

Alt som foregår i barnehagen planlegges av personalet med utgangspunkt i felles mål og tidligere erfaringer, dokumentert i vurderingsarbeidet. Til dette trengs tid til felles planlegging, oppfølging og evaluering. Våre faste møter er listet opp på side 5.

Vurdering

Vurderingsarbeidet omfatter både det enkelte barns utvikling og trivsel og det generelle innholdet i barnehagen. I tillegg til personalets observasjoner og erfaringer er et godt samarbeid med foreldrene viktig i dette arbeidet og tilbakemeldinger om

barnets trivsel fra foreldre er viktig for oss. Dette skjer blant annet på foreldresamtaler, og i løpende kontakt med foreldre og barn.

Barnehagens innhold vurderes av personalet ved at satsingsområder og arrangementer vurderes på personalmøter og plandager, i tillegg til at det løpende innholdet og barnas trivsel vurderes på avdelingsmøter.

Hensikten med vurderingen er at barnehagen til enhver tid skal være i utvikling, slik at personalet kan gjøre en best mulig jobb.

Dokumentasjon

Dokumentasjon kan gjøres på ulike måter ut fra hva som er hensikten med dokumentasjonen (refleksjon, informasjon, synliggjøring) og hvem som er målgruppen for dokumentasjonen (barn, foreldre, ansatte, andre...).

I barnehagen vil vi dokumentere deler av barnas opplevelser i barnehagen ved at hvert barn får sin egen perm med bilder, tekster, tegninger etc. fra tiden de går i barnehagen. Permen får de med seg som minne fra barnehagetiden.

SAMARBEID

Samarbeid mellom foreldre og personalet

Samarbeid med foreldrene er høyt prioritert i Kaja barnehage, og samarbeidet foregår på flere plan.

- **Direkte kontakt**

Personalet i barnehagen ønsker å ha et nært samarbeid med foreldrene. Dette er viktig både for barnas trivsel og for at personalet skal kunne gjøre en god jobb. Foreldrekontakt skjer blant annet gjennom fellesarrangementer og foreldresamtaler. Det gis tilbud om foreldresamtaler en til to ganger pr. barnehageår, oftere ved behov. Den viktigste kontakten foregår likevel ved levering og henting av barna.

Vi ønsker å være en barnehage i utvikling. For å få til det, ønsker vi at foreldrene gir tilbakemelding på det vi gjør og de planene barnehagen har.

Hva kan foreldre/foresatte forvente av personalet?

- At personalet respekterer at det er foreldrene som kjenner eget barn best
- At personalet er interessert i jobben sin og hvert enkelt barn

- At personalet kjenner sitt ansvarsområde og arbeider ut fra det
- At personalet bruker tid til foreldrekontakt
- At personalet tar foreldrenes gløder og bekymringer for barnet sitt på alvor og anerkjenner det
- At personalet innbyr til åpenhet og tillit.

Barnehagens forventninger til foreldre/foresatte er:

- At foreldrene setter seg inn i og innretter seg etter barnehagens regler og vedtekter
- At foreldrene informerer personalet dersom det har skjedd noe som kan få betydning for barnets dag i barnehagen
- At foreldrene viser interesse for det som skjer i barnehagen
- At foreldrene viser åpenhet og tillit
- At eventuell kritikk tas direkte opp med pedagogisk leder eller styrer
- At foreldrene leser informasjon på e-post, på oppslagstavla og følger med på barnehagens nettside

• *Foreldreråd*

Barnehagen har foreldreråd som består av alle foreldre/foresatte som har barn i barnehagen. Foreldrerådet skal fremme fellesinteressene til foreldrene og bidra til å skape gode utviklings- og aktivitetsmuligheter og et godt miljø blant barna. Årsmøte i foreldrerådet holdes hver vår.

• *Samarbeidsutvalg (SU)*

Barnehagen har et samarbeidsutvalg som består av én representant fra eieren, to fra foreldrene og to fra personalet. Samarbeidsutvalget skal bli forelagt og har rett til å uttale seg i saker som er av viktighet for barnehagens innhold og virksomhet. SU vedtar barnehagens årsplan. Oversikt over SU-medlemmer inneværende barnehageår, står i årsplanens del 2.

Samarbeid med andre instanser

• *Pedagogisk psykologisk senter (PPS)*

PPS er en veiledningstjeneste for foreldre, barnehage og skole. Foreldre kan på eget initiativ ta kontakt med PPS, hvis de er usikre på sitt barns utvikling. Det er ikke noe vilkår at barnet går i barnehage. Hvis barnet går i barnehage vil barnehagepersonalet være en naturlig samarbeidspartner. Det kan også være at personalet i barnehagen føler usikkerhet om et barns utvikling. I slike tilfeller tar barnehagen kontakt med foreldrene og gjennom samtale kommer man i fellesskap fram til om det skal opprettes kontakt med PPS. **Barnehagen kan ikke drøfte enkeltbarn med PPS uten foreldrenes tillatelse.**

Dersom et barn har særskilt behov for støtte, og har fått innvilget ekstra ressurser fra kommunen, kan ulike faggrupper være naturlige samarbeidspartnere for barnehagen; fysioterapeut, ergoterapeut, logoped, spesialpedagog, støtteassistent osv.

- ***Helsestasjonen og kommunehelsetjenesten***

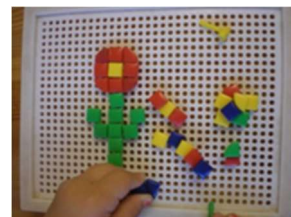
Helsestasjonen og kommunehelsetjenesten er en annen samarbeidspartner. Barnehagen kan spørre helsestasjonen om råd angående sykdom osv.

- ***Sosialtjenesten og barneverntjenesten.***

Personalet i barnehagen og foresatte kan få råd og veiledning fra disse tjenestene. Personalet har i tillegg lovpålagt opplysningsplikt både etter eget tiltak og etter pålegg fra sosial-/ barneverntjenesten. Personalet vil som hovedregel drøfte og informere en eventuell bekymring med de foresatte før opplysningene gis.

Overgangen barnehage – skole

Det siste året før skolestart er de eldste barna med på «klubb» (førskolegruppa). Her har vi ulike prosjekter, utstillinger, turer og samlinger tilpasset de eldste. Det skal være litt ekstra stas å være størst, og vi ønsker å bidra til at barna er forberedt til skolestart.

Det er utarbeidet en egen plan for samarbeid mellom barnehagene og skolene i Ås kommune. Dette innebærer en forpliktelse både for skolen og barnehagen. Ingen informasjon gis til skolen, uten foreldrenes samtykke.

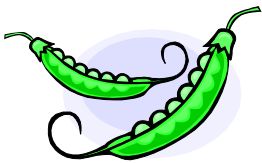
Du kan lese mer og laste ned planen på Ås kommune sin hjemmeside:

<https://www.as.kommune.no/plan-for-overgang-barnehage-skolesfo.6083663.html>

Årets gang

Vi har en del faste tradisjoner som vi følger hvert år:

September/Oktober

- Kjamusa har bursdag.
- Markering av FN-dagen ved FORUT-innsamling
- Barna som har sluttet i barnehagen før sommeren inviteres til felles gjensynsbesøk.
- Markering av at Ramadan er over, Id (tid på året vil variere)

Desember

- Adventsstund
- Juleforestilling i barnehagen
- Luciafeiring for barn og foreldre
- Nissefest for barna
- Barnehagen er stengt i romjula

Januar/Februar

- Karneval for barna

Mars/April

- Påskefrokost for hele familien
- Barnehagen er stengt i påsken
- Aktivitetsdag

Mai/Juni

- Foreldrene arrangerer 17. mai fest for hele familien, hvis det er ønske om det
- «Husdyra våre», årlig arrangement ved UMB for bhg
- Sommeravslutning for hele familien

Juli

- Barnehagen er stengt hele juli.

